

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ БАКАЛАВРІВ ТА СПЕЦІАЛІСТІВ**

для студентів спеціальності

«Економічна кібернетика» усіх форм навчання

Донецьк
2014

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ БАКАЛАВРІВ ТА СПЕЦІАЛІСТІВ**

для студентів спеціальності

«Економічна кібернетика» усіх форм навчання

Затверджено на
засіданні Навчально-
видавничої ради
ДонНТУ
від 17.02.2014 р.
протокол № 1.

Ухвалено на
засіданні кафедри
економічної кібернетики
від 27.12.2013 р.
протокол № 6

Донецьк
2014

ББК
М

Методичні вказівки до виконання та оформлення кваліфікаційних робіт бакалаврів та спеціалістів спеціальності «Економічна кібернетика» / Укл. М.В. Румянцев, Н.В. Касьянова, О.О. Тарасова. – Донецьк: ДонНТУ, 2014. – 42 с.

У роботі викладено основні положення щодо вимог, структури та оформлення кваліфікаційної роботи бакалаврами та спеціалістами ДонНТУ спеціальності «Економічна кібернетика» (спеціалізації «Моделювання економіки», «Інформаційні системи в економіці») всіх форм навчання. Порядок оформлення базується на положеннях державного стандарту України ДСТУ 3008-95. Наведено зразки подання окремих видів текстового матеріалу, таблиць, формул та ілюстрацій.

Призначено для бакалаврами та спеціалістами спеціальності «Економічна кібернетика».

В работе изложены основные положения, которые касаются требований, структуры и оформления квалификационной работы бакалаврами и специалистами ДонНТУ специальности «Экономическая кибернетика» (специализации «Моделирование экономики», «Информационные системы в экономике») всех форм обучения. Порядок оформления базируется на положениях государственного стандарта Украины ДСТУ 3008-95. Приведены образцы представления отдельных видов текстового материала, таблиц, формул и иллюстраций.

Предназначено для бакалавров и специалистов специальности «Экономическая кибернетика».

Рекомендовано Навчально-видавничою радою ДонНТУ

Укладачі:

М.В. Румянцев, д.е.н., професор

Н.В. Касьянова, д.е.н., доцент

О.О. Тарасова, к.е.н.

Відповідальний за випуск

М.В. Румянцев, д.е.н., професор

Рецензенти: Б.Г. Шелегеда, докт. екон. наук, проф.

Н.В. Шемякіна, канд. екон. наук, с.н.с.

© Донецький національний
технічний університет, 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ТА КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	6
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	7
3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА	8
4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СПЕЦІАЛІСТА	14
5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	18
6. ПОРЯДОК НАДАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	24
7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	26
8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27
ДОДАТОК А. ЗАЯВА	28
ДОДАТОК Б. ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ	29
ДОДАТОК В. ТИТУЛ	31
ДОДАТОК Г. РЕФЕРАТ	32
ДОДАТОК Д. ЗМІСТ	33
ДОДАТОК Е. ТЕМИ РОЗДІЛУ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ»	34
ДОДАТОК Ж. ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	35

ВСТУП

Кваліфікаційна робота бакалавра (спеціаліста) є самостійною, науково-практичною роботою студента, що підводить підсумки набутих ним знань, вмінь та навичок з основних дисциплін, передбачених навчальним планом за базові курси навчання. Кваліфікаційна робота виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентом за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Кваліфікаційна робота є важливим етапом підготовки та готує студента до виконання самостійної роботи за спеціальністю 6.030502 (7.03050201) «Економічна кібернетика». Цей вид учбової роботи дозволяє проявити загальнотеоретичну і спеціальну підготовку, уміння самостійно мислити, навички в систематизації матеріалу і оформленні результатів дослідження.

У кваліфікаційній роботі студент повинен засвідчити, що він оволодів необхідними теоретичними знаннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах. У зв'язку з цим робота повинна виконуватись стосовно конкретного об'єкту, в якості якого може виступати як економічний, так і теоретичний об'єкт; робота повинна містити його аналіз з конкретними пропозиціями щодо розв'язання проблем та завдань, які розглядаються в даній роботі.

Кваліфікаційна робота повинна обов'язково включати елементи дослідження: вони або містять нові факти і матеріали, або по-новому узагальнюють та інтерпретують вже відомі дані.

Тематика роботи, її зміст і об'єкт дослідження визначаються кафедрою з урахуванням інтересів студентів відповідно до специфіки спеціальності «Економічна кібернетика». При написанні роботи необхідне дотримання загальних вимог до її структури та оформлення.

У представлених методичних вказівках комплексно розглянуто весь процес підготовки кваліфікаційної роботи від вибору теми до її прилюдного захисту: викладено методику написання і правила оформлення рукопису кваліфікаційної роботи, розглянуто порядок підготовки до захисту, процедуру прилюдного захисту, висвітлено критерії оцінювання.

Текст видання структурований по розділах, що дозволяє в процесі виконання окремих заходів не вивчати весь матеріал цілком, а звертатися до відповідного розділу. В додатках наведені форми організаційних документів, що оформлюються при підготовці робіт. Матеріали видання узгоджені з чинними нормативними документами щодо організації процесу атестації випускників.

Методичні вказівки адресовані, перш за все, студентам спеціальності «Економічна кібернетика» для надання допомоги у підготовці та захисті кваліфікаційних робіт, а також викладачам для організації наукового керівництва випускними роботами бакалаврів та спеціалістів.

1. ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ТА КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється та щорічно оновлюється кафедрою економічної кібернетики з врахуванням замовлень організацій та установ і особливостей поточного стану економічних відносин.

Студенту надається право самостійно обрати тему кваліфікаційної роботи з запропонованого кафедрою переліку або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки. Назва кваліфікаційної роботи повинна бути короткою, відповідати обраній спеціальності та суті проблеми, що вирішується, вказувати на мету роботи. Не пізніше п'ятого тижня відповідного семестру студент подає на кафедру економічної кібернетики заяву за встановленою формою (додаток А).

З метою надання випускнику теоретичної та практичної допомоги в період підготовки та написання кваліфікаційної роботи кафедра виділяє йому наукового керівника. Науковий керівник призначається завідувачем кафедри з числа осіб професорсько-викладацького складу кафедри економічної кібернетики або суміжних кафедр. Науковий керівник повинен допомогти студенту визначити найбільш ефективні рішення, всебічно стимулювати творчість і самостійність при виконанні ним кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник кваліфікаційної роботи:

- надає практичну допомогу студенту у виборі теми кваліфікаційної роботи і розробці плану її виконання та програми відбору необхідного матеріалу;
- рекомендує студенту спеціальну, нормативну літературу та інформаційні джерела за обраною темою кваліфікаційної роботи;
- регулярно консулює студента, а при необхідності організовує консультації у інших викладачів інституту, контролює протягом всього періоду графік виконання ним кваліфікаційної роботи, її якість та своєчасність виконання, а також інформує завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- надає допомогу у виборі методики проведення дослідження;
- здійснює систематичний контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи у відповідності з розробленим планом;
- після виконання кваліфікаційної роботи дає оцінку якості її виконання і відповідності вимогам, висунутим до неї (відгук керівника);
- присутній на захисті кваліфікаційної роботи та оцінює роботу.
- визначає готовність кваліфікаційної роботи до захисту.

Випускнику слід періодично (за обоюсторонньою домовленістю) інформувати наукового керівника про хід підготовки кваліфікаційної роботи, консулюватися з важких питань, обов'язково повідомляти про можливі відхилення від графіка виконання роботи. Випускнику слід мати на увазі, що науковий керівник не є ні співавтором, ні редактором кваліфікаційної роботи.

Слід враховувати, що науково-технічний і прикладний рівень кваліфікаційної роботи значно підвищується, якщо її основні положення були оприлюднені на науково-теоретичних, науково-практичних конференціях, семінарах.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має містити рекомендації щодо використання висновків теоретичного характеру, а також відомості про практичне впровадження отриманих автором результатів або можливість їх впровадження.

У роботі необхідно стисло, логічно і аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Приступаючи до кваліфікаційної роботи студент отримує від наукового керівника завдання на її виконання, в якому обумовлюється коло проблем та джерел, що необхідно вивчити. Крім того уточнюються цілі, методи дослідження, а також визначається перелік основних питань, що підлягають розробці з можливістю практичного використання матеріалів. Зразок завдання наведений в додатку Б.

Організація виконання більшості етапів кваліфікаційної роботи має індивідуальний характер та погоджується студентом зі своїм науковим керівником. Студент приступає до викладення розділів кваліфікаційної роботи при накопиченні відповідного матеріалу, їх оцінки з точки зору повноти, якості та вірогідності.

На різних етапах підготовки і виконання кваліфікаційної роботи задачі наукового керівника змінюються. На першому етапі підготовки науковий керівник радить, як приступити до розгляду теми, корегує план роботи і дає рекомендації щодо бібліографічних джерел.

Після написання кваліфікаційної роботи студенту необхідно подати її на перевірку науковому керівнику для ознайомлення.

У ході виконання роботи науковий керівник виступає як опонент, вказує випускнику на недоліки аргументації, композиції, стилю, радить, як їх краще усунути.

Рекомендації та зауваження наукового керівника випускник повинен сприймати творчо. Отримані від наукового керівника зауваження усуваються студентом в обумовлені терміни.

Випускню роботу необхідно подавати у вигляді спеціально підготовленого рукопису у твердій палітурці, оформлювати відповідно до Державного стандарту України.

Отримавши закінчений варіант кваліфікаційної роботи, науковий керівник, який виступає експертом кафедри, складає письмовий відгук, у якому всебічно характеризує якість кваліфікаційної роботи, відмічає позитивні моменти, особливу увагу звертає на відмічені раніше недоробки, що не були усунені випускником. У відгуку керівник відмічає також своєчасність виконання роботи у відповідності до графіка, визначає ступінь самостійності, активності студента і творчий підхід, проявлені студентом під час написання кваліфікаційної роботи, і рекомендує оцінку.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Кваліфікаційна робота бакалавра як оригінальне теоретично-прикладне дослідження повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність.

Виконання кваліфікаційної роботи передбачає:

- обґрунтування актуальності теми, цілей та завдань дослідження, формулювання об'єкту і предмету дослідження, оцінку сучасного стану досліджуваної проблеми, зазначення методів та інформаційної бази дослідження;
- визначення теоретичних засад дослідження (основних категорій, понять, закономірностей розвитку явища, яке вивчається, вивчення історії питання, документів, нормативних актів, інших джерел інформації);
- аналіз конкретної проблемної ситуації і підтвердження логічними судженнями, розрахунками відповідних пропозицій та рекомендацій.

З урахуванням основних вимог до змісту та структури кваліфікаційної роботи складається план, що є основою для відбору та систематизації матеріалів, послідовного та логічного викладу результатів дослідження.

В кваліфікаційній роботі важливо щоб студент самостійно обґрунтував свої судження, узагальнення та практичні рекомендації, аргументував усе це достатнім фактичним матеріалом.

Починаючи виконання кваліфікаційної роботи студент повинен чітко уявити її структуру та зміст. При цьому усі складові частини роботи повинні бути логічно взаємопов'язані та переконливо аргументовані.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи має бути приблизно 60-80 сторінок друкованого тексту, не враховуючи списку літератури і додатків.

Кваліфікаційна робота, яка подається студентом до захисту, повинна містити:

- титульний лист (додаток В);
- завдання на випускну роботу;
- реферат;
- зміст;
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- перелік використаної літератури та інформаційних джерел;
- додатки.

Робота повинна бути виконана з урахуванням державних та галузевих стандартів.

Мова кваліфікаційної роботи – *державна*, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних та синтаксичних помилок.

В **рефераті** (1 сторінка) указують загальний обсяг роботи, кількість таблиць, рисунків, ключові поняття і виклад в дуже стислій формі сутності роботи (зразок наведено в додатку Г)

Зміст кваліфікаційної роботи може займати 1–2 сторінки (додаток Д). В ньому записуються назви всіх розділів і підрозділів (параграфів) із зазначен-

ням початкових сторінок. План роботи має відображати суть проблеми, її складність та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

У *вступі* (2-3 сторінки) дається наукове обґрунтування актуальності і значення обраної теми; формулюються мета, завдання і об'єкт дослідження; наводиться перелік застосованих методів дослідження; повідомляється, чи пройшла робота якусь апробацію на базі практики чи в іншій організації.

Вступ, як правило, пишеться тоді, коли написана робота і автор цілком володіє вивченими питаннями.

У *першому розділі* (25-30 сторінок) подається критичний огляд літературних джерел, викладаються дискусійні та невирішені аспекти теми, визначається власне ставлення автора до них. Перший розділ повинен відображати теоретичну базу і методологію дослідження, що проводиться. В ньому на основі вивчених робіт вітчизняних і зарубіжних авторів повинна бути викладена суть досліджуваної проблеми і розглянуті різні підходи до її рішення. Тут повинен формуватися зрозумілий апарат, визначатися система показників, обґрунтовуватися вибір методів рішення задач, сформульованих в завданні.

Існує два критерії самоперевірки правильності написання огляду: огляд пишеться не за авторами, а за завданнями дослідження; огляд тоді написаний правильно, коли його можна публікувати як самостійну статтю.

Ступінь вивченості теми доцільно аналізувати з інформаційних видань, метою випуску яких є оперативна інформація як про самі публікації, так і найсуттєвіші моменти їх змісту.

Вивчивши літературне джерело, доцільно відразу зробити його повний бібліографічний опис. Звичайно використовується не вся інформація, що міститься у певному джерелі, а тільки та, яка має безпосереднє відношення до теми кваліфікаційної роботи і тому найбільш цінна і корисна. Таким чином, критерієм оцінювання вивченого є можливість його практичного використання в роботі.

Вивчаючи літературу, не треба намагатися тільки запозичити матеріал. Паралельно обміркуйте знайдену інформацію. Цей процес має тривати протягом усієї роботи над темою, тоді власні думки, що виникли в ході знайомства із чужими працями, стануть основою для отримання нового знання.

Структурно перший розділ складається з 3 підрозділів приблизно наступного змісту.

1.1. Огляд понятійного апарату. У ньому слід розкрити стан теоретичних напрацювань з обраної теми, проаналізувати існуючі різноманітні погляди (в тому числі власні) на ті чи інші аспекти, виявити дискусійні та невирішені проблеми, які потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані. В цьому підрозділі дається виклад основних теоретичних положень, що визначають сутність та зміст предмету досліджуваної теми, виходячи з цілей і завдань кваліфікаційної роботи.

1.2. Аналіз економіко-математичних моделей з обраної тематики. Важливе місце в даному підрозділі посідає викладення методик аналізу про-

блем визначених в роботі, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. Автор має продемонструвати свою обізнаність з методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження.

1.3. Аналіз існуючих інформаційних систем та систем обробки економічної інформації з обраної тематики. Слід проаналізувати інформаційні системи, системи обробки інформації, що застосовуються в даній галузі. Потрібно приділити увагу як вітчизняним, так і закордонним розробкам, зробити порівняльний аналіз інформаційних систем.

Теоретичні положення першого розділу мають бути покладені в основу другого розділу основного змісту роботи. З цією метою студент подає тільки той теоретичний матеріал, який є необхідним для розв'язання практичних питань, визначених цілями та завданнями кваліфікаційної роботи. Невиконання цієї вимоги призводить або до надмірного збільшення обсягу першого розділу, або до відриву від змісту другого та третього розділів. Тому цей розділ повинен являти собою не виклад загальновідомих положень з навчальних дисциплін, а бути аналізом теорії за темою, обраною студентом. При цьому студент критично усвідомлює факти, дає їм власну оцінку.

Теоретична сторона проблеми, що наведена в першому розділі, повинна продемонструвати рівень знань студента, його ерудицію в зазначеній галузі та стати інструментом до розв'язування поставлених в роботі завдань.

У **другому розділі** (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі а також доведена актуальність запропонованих методів і моделей, тобто логічно пов'язано з попереднім розділом. Заходи повинні бути логічними наслідками висновків аналізу другого розділу. При цьому студент повинен виявити самостійність та ініціативу. Якщо студент не має можливості запропонувати власне рішення, то ним на підставі критичної переробки вітчизняного та світового досвіду обирається варіант, що може бути реально здійснений в конкретних умовах.

З кожного заходу необхідно дати його обґрунтування, короткий зміст, характеристику об'єкта до і після впровадження, а також прогнозну оцінку його ефективності. Зміст та характер розроблених студентом пропозицій визначаються темою, цілями та завданнями кваліфікаційної роботи. При розробці окремих заходів для доказу їх доцільності рекомендується порівнювати декілька варіантів рішень.

Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному під час переддипломної практики. Невід'ємною частиною обґрунтування запропонованих студентом заходів має бути розрахунок економічної ефективності запропонованих моделей і технологій аналітичних досліджень. За результати розрахунків та зроблені на цій основі висновки відповідальність несе автор кваліфікаційної роботи.

Однією з ознак високої якості дипломної роботи є застосування економіко-математичних методів, спеціальних програмних продуктів для розраху-

нків і побудови моделей, таких як MathCAD, PowerSim, StatGraphics тощо, як під час аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів.

Структурно другий розділ складається з 3 підрозділів. Орієнтовний зміст яких наведено нижче.

2.1. Описання об'єкту дослідження та пов'язаних з ним проблем, постановка задачі дослідження, вибір методу її вирішення. У цьому підрозділі слід розкрити актуальність задачі, її фізичну й математичну постановку, визначити математичний клас задачі і обґрунтувати запропонований метод вирішення.

2.2. Розробка та інтерпретація моделей, методів та алгоритмів вирішення проблем або аналізу інформації, які розглядаються в кваліфікаційно-їроботі. У даному параграфі студент описує власний метод й алгоритм вирішення задачі. Дається опис відповідного пакету прикладних програм або автоматизованої системи яку буде застосовано для розв'язання задачі. Проводиться побудова моделі в відповідному пакеті прикладних програм.

2.3. Аналіз, моделювання та проект впровадження. Проводиться експеримент з висвітленням опису і обговоренням його результатів. За результатами проводиться аналіз роботи моделі та її універсальність щодо застосування.

Розділ 3 (до 10 сторінок) кваліфікаційної роботи бакалавра присвячений висвітленню рекомендацій щодо питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту відповідно до нормативно-правових актів. Нижче вказується конкретна тема, що наведена у додатку Е, або інша, за умови узгодження з керівником кваліфікаційної роботи та викладачем-консультантом.

Розділ «Охорона праці» має три складові: вступ; основну частину; висновки.

Вступ висвітлює актуальність питання, що розглядається, стосовно конкретного об'єкта господарської діяльності. Незалежно від теми, вступ обов'язково повинен включати наступні дані щодо конкретного об'єкта господарювання: загальна характеристика об'єкта господарювання (території, споруд, будівель, у тому числі захисних); кількість (середньорічна) працюючих на підприємстві; характер виробництва, його небезпечні фактори та їх характеристика з точки зору безпеки для людини і довкілля, виникнення надзвичайних ситуацій; приналежність об'єкта господарювання до класу потенційно-небезпечних об'єктів; результати оцінки ризиків виникнення НС того чи іншого характеру, включаючи загрозу терористичних актів; можливі наслідки НС та їх масштаби для об'єкта господарювання; відомості про сили і засоби об'єкта господарювання, які можуть залучатися до проведення робіт із попередження НС та її ліквідації.

Основна частина висвітлює тему роботи в описовій, табличній, графічній формах (у разі потреби). Висновки в стислій формі підсумовують суть основної частини роботи.

Висновки (2-3 сторінки) є завершальним етапом виконаної студентом кваліфікаційної роботи. Вони повинні містити:

- короткі підсумки за результатами теоретичного та практичного аналізу об'єкта дослідження з наведенням позитивних та негативних сторін, а також не реалізованих можливостей;

- перелік заходів, направлених на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта досліджень;

- отримані якісні та кількісні показники;

- економічний та соціальний ефект, отриманий при можливій реалізації запропонованих в курсовій роботі заходів.

У висновках необхідно підкреслити зв'язок між основними теоретичними положеннями першого розділу, аналізом, проведеним у другому розділі, і практичними рекомендаціями, розробленими у третьому розділі, а також показати, які висновки зроблені на основі теоретичного і практичного дослідження обраної проблеми до впровадження, а також положення, що виносяться на захист.

Висновки рекомендується починати словами: «розглянуто», «встановлено», «показано», «доведено» тощо. Якщо у вступі ставилася мета і формулювалися завдання, які необхідно було вирішити, то в висновках наводяться основні результати по кожному поставленому завданню. Завершується висновок висновками і пропозиціями. Не можна поміщати у висновках те, що не витікає з проведеного дослідження. Ознайомлення з текстом висновків повинно сформулювати у читача уявлення про ступінь реалізації автором кваліфікаційної роботи поставленої мети і завдань.

Список використаних джерел складається, як правило, в послідовності за посиланням на джерело за текстом кваліфікаційної роботи або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків, у хронологічному порядку. В перелік включаються тільки ті джерела, які були використані студентом в процесі виконання роботи.

У **додатки** виносяться громіздкі таблиці допоміжного характеру, форми статистичної звітності якщо саме вони складали інформаційну базу моделі, блок-схеми, зразки форм таблиць та анкет соціологічного опитування, схеми, малюнки та результати розрахунків і інші документи, що підсилюють аргументацію зроблених студентом в основному тексті висновків та оцінок. За допомогою додатків студент доводить вірогідність вихідних даних та виконаних розрахунків, а також підсилює аргументованість виконаного аналізу та запропонованих заходів, рекомендацій, пропозицій.

Додатки включають матеріали, необхідні для повноти сприйняття роботи:

- форми звітності;

- проміжні формули і розрахунки;

- таблиці з допоміжними цифровими даними;

- інструкції, методики, описи алгоритмів і програм вирішення завдань на ПЕОМ, розроблені в процесі виконання роботи;

- допоміжний ілюстративний матеріал.

Кваліфікаційна робота повинна відповідати певним вимогам за стилем викладу матеріалу. Матеріал викладається грамотно, простим науковим сти-

лем, не повинен містити повторів та не бути перевантаженим цитатами. Не допускається просте переписування літературних джерел, їх цитування без посилання.

В тексті не повинно бути виразів типу: « я вважаю», « мені здається», « у нас прийнято» тощо. Замість них рекомендуються вирази: « на думку автора», «вважається доцільним», «як свідчить проведений аналіз» тощо.

Важливо дотримувати витриманість і коректність стилю викладу в науковій роботі. Фрази повинні чітко формулювати ідеї автора. Мова наукової роботи повинно бути «сухою» і стислою. Небажано застосовувати публіцистичний стиль викладу, характерний для газетних і журнальних статей, де допускаються емоційні коментарі автора з приводу аналізованої проблеми і барвисті літературні обороти.

Не менш важлива логіка викладу матеріалу. У роботі повинні розглядатися тільки питання, які мають безпосереднє відношення до аналізованої проблеми і впливають на висновки автора. Послідовність їх розкриття обумовлюється взаємозв'язком і взаємною підлеглістю, а також внутрішньою логікою дослідження. У тексті не повинно бути різких переходів від однієї проблеми до іншої.

4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СПЕЦІАЛІСТА

Структура й зміст кваліфікаційної роботи спеціаліста повинні відповідати темі обраного дослідження щодо моделювання економічної діяльності суб'єктів господарювання та включати наступне:

титульний аркуш;
завдання;
відгук наукового керівника;
реферат;
зміст;
вступ;
чотири розділи з відповідними висновками;
висновок;
список використаних джерел;
додатки.

Титульний аркуш, завдання, відгук заповнюється за спеціальними зразками, прийнятими в Університеті, та видаються науковим керівником.

Реферат містить основні відомості про виконану роботу: кількість сторінок, рисунків, таблиць, джерел; мету роботи; об'єкт та предмет дослідження; методи дослідження; що саме розроблено; ключові слова. Реферат кваліфікаційної роботи спеціаліста має бути виконаний державною мовою (додаток Г).

Зміст містить назви і номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів і пунктів, якщо вони мають заголовки, висновків, списку використаних джерел та додатків (додаток Д).

Увступі (2-3 сторінки) студент повинен навести обґрунтування вибору обраної теми; розкрити сутність і стан проблеми, її значущість; показати, якою мірою проблема висвітлена в літературі та вирішена на практиці, виділивши при цьому провідних учених-економістів і практиків, які зробили найбільший внесок у розв'язання даної проблеми; вказати вихідні дані для розробки теми. Потім обґрунтовують *актуальність* і доцільність теми для розвитку відповідної сфери виробництва.

Далі треба сформулювати *мету* роботи, наприклад, підвищення ефективності діяльності підприємства або організації, а також *завдання*, що вирішуються для досягнення поставленої мети, виходячи із загального змісту роботи.

Потім рекомендується зазначити *об'єкт* (наприклад, внутрішній економічний механізм і його вплив на поліпшення господарської діяльності підприємства) та *предмет* дослідження (наприклад, теоретичні і практичні питання забезпечення економічної стабільності підприємства для підвищення ефективності його функціонування).

У вступі має знайти своє відбиття теоретична основа роботи, використання методів аналізу явищ і процесів (шляхи досягнення мети), джерела первинної інформації.

Далі слід показати, яким чином можуть бути використані отримані результати та рекомендації, ступінь їх готовності до застосування, або надати дані про фактичне впровадження результатів роботи й масштаби використання.

Слід також зазначити, на яких наукових конференціях, радах були представлені та обговорені результати роботи, тобто здійснена їх апробація, в яких статтях та журналах, збірниках матеріалів і тез конференцій надруковані результати дослідження.

Основна частина роботи складається з чотирьох розділів і підрозділів, причому кожен розділ починають із нової сторінки. Матеріал треба рівномірно розподіляти за розділами, дотримуючись його структури та обсягів. Текст роботи необхідно розбивати на абзаци, що включають логічно пов'язаний матеріал.

Наприкінці кожного розділу слід сформулювати висновки зі стислим викладенням одержаних теоретичних та практичних результатів (1-2 сторінки).

Другий та третій розділи кваліфікаційної роботи виконуються на підставі узагальнення результатів діяльності конкретного підприємства (організації) або інших структур. В цих розділах використовується зібраний практичний матеріал, інструктивна і спеціальна література з питань економічної діяльності.

«РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні засади дослідження обраної проблеми» (25-30 сторінок) має висвітлювати основні теоретико-методологічні положення теми, проблемні питання, дискусійні та невирішені аспекти з обов'язковим посиланням на літературні джерела, ставлення автора до них, складається з трьох підрозділів.

Перший підрозділ (параграф), як правило, присвячують розкриттю сутності економічних категорій, законів та їх взаємозв'язку з іншими категоріями.

У другому підрозділі розглядається теоретичне і прикладне значення економічних процесів, у третьому – визначаються перспективи розвитку проблеми, а також запропонована обрана методика дослідження.

Теоретичні положення повинні бути покладеними в основу другого та третього розділів роботи.

«РОЗДІЛ 2. Аналітична оцінка діяльності підприємства відповідно до теми і напрямків дослідження» (25-30 сторінок) повинен розкривати стисло характеристику підприємства (організації) та дати аналітичну оцінку результатів його господарської діяльності. Ядром цього розділу, а також усієї кваліфікаційної роботи повинен стати глибокий і всебічний аналіз стану об'єкта та економічне обґрунтування перспектив його розвитку.

Разом із тим, студент повинний виявити критичний підхід до аналізу діяльності та управління підприємством, виявити невикористані резерви, зробити рекомендації щодо підвищення ефективності роботи підприємства.

Студент повинен обґрунтувати і чітко визначити систему основних показників діяльності підприємства для аналізу і дослідження обраної теми кваліфікаційної роботи.

«РОЗДІЛ 3. Моделювання та обґрунтування науково-практичного вирішення проблеми відповідно до теми дослідження» (25-30 сторінок) кваліфікаційної роботи присвячується висвітленню ключових положень моделі розвитку та підвищення ефективності діяльності суб'єкту господарювання з розрахунками та обґрунтуванням можливості практичної реалізації результатів дослідження. Розділ має бути присвячений розробці основних напрямків удосконалення економічних явищ та процесів, формулюванню й економічному обґрунтуванню пропозицій і рекомендацій студента відповідно до теми роботи, визначенню економічної ефективності розроблених заходів.

«РОЗДІЛ 4. Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях» (до 15 сторінок) кваліфікаційної роботи присвячений висвітленню рекомендацій щодо питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту відповідно до нормативно-правових актів. Нижче вказується конкретна тема, що наведена у додатку Е, або інша, за умови узгодження з керівником кваліфікаційної роботи та викладачем-консультантом.

Розділ «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях» має три складові: вступ; основну частину; висновки.

Вступ висвітлює актуальність питання, що розглядається, стосовно конкретного об'єкта господарської діяльності. Незалежно від теми, вступ обов'язково повинен включати наступні дані щодо конкретного об'єкта господарювання: загальна характеристика об'єкта господарювання (території, споруд, будівель, у тому числі захисних); кількість (середньорічна) працюючих на підприємстві; характер виробництва, його небезпечні фактори та їх характеристика з точки зору безпеки для людини і довкілля, виникнення надзвичайних ситуацій; приналежність об'єкта господарювання до класу потенційно-небезпечних об'єктів; результати оцінки ризиків виникнення НС того чи іншого характеру, включаючи загрозу терористичних актів; можливі наслідки НС та їх масштаби для об'єкта господарювання; відомості про сили і засоби об'єкта господарювання, які можуть залучатися до проведення робіт із попередження НС та її ліквідації.

Основна частина висвітлює тему роботи в описовій, табличній, графічній формах (у разі потреби). Висновки в стислій формі підсумовують суть основної частини роботи.

В остаточних **висновках** (3-5 сторінок) стисло оцінюється розглянута проблема, розкриваються методи вирішення поставлених у роботі завдань, розкриваються найбільш важливі теоретичні і практичні результати, отримані в роботі.

У висновках необхідно підкреслити зв'язок між основними теоретичними положеннями першого розділу, аналізом, проведеним у другому розділі, і практичними рекомендаціями, розробленими у третьому розділі, а також показати, які висновки зроблені на основі теоретичного і практичного дослідження обраної проблеми до впровадження, а також положення, що виносяться на захист.

Список використаних джерел складається, як правило, в послідовності за посиланням на джерело за текстом кваліфікаційної роботи або в алфавіт-

ному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків, у хронологічному порядку. В перелік включаються тільки ті джерела, які були використані студентом в процесі виконання роботи.

У *додатки* виносяться громіздкі таблиці допоміжного характеру, форми статистичної звітності якщо саме вони склали інформаційну базу моделі, блок-схеми, зразки форм таблиць та анкет соціологічного опитування, схеми, малюнки та результати розрахунків і інші документи, що підсилюють аргументацію зроблених студентом в основному тексті висновків та оцінок. За допомогою додатків студент доводить вірогідність вихідних даних та виконаних розрахунків, а також підсилює аргументованість виконаного аналізу та запропонованих заходів, рекомендацій, пропозицій.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Текст кваліфікаційної роботи друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з використанням шрифту Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 із полуторним міжрядковим інтервалом. Форматування тексту повинно відповідати таким вимогам: текст розташовується на сторінці по ширині, абзацний відступ – 1,25 см.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи має становити для магістрів до 120 друкованих сторінок.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. На інших сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. На сторінках, які містять заголовки таких структурних частин роботи, як лист завдання до роботи, відгук наукового керівника, реферат, зміст, вступ порядковий номер не проставляють.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи та підрозділи.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи **«ЗМІСТ»**, **«ВСТУП»**, **«РОЗДІЛ»**, **«ВИСНОВКИ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»** друкують великими літерами симетрично до набору (по центру аркуша) жирним шрифтом. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Після слова **«РОЗДІЛ»** ставлять його номер, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу теж без крапки. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака **«№»**. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: **«2.3»** (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Відстань між заголовком розділу та першим підрозділом повинна дорівнювати 2 інтервали. Перед кожним наступним підрозділом треба пропустити 1 інтервал. Між заголовком підрозділу та основним текстом додатковий інтервал не встановлюється. Кожну структурну частину (розділ) роботи треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають суцільній нумерації.

Приклад оформлення частини сторінки основного тексту наведено на рис. 5.1.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ

3.1 Методичний підхід до формування та впровадження механізму інвестування промисловості

Виходячи з необхідності активізації інвестиційної діяльності ...

Рис. 5.1. Оформлення частини сторінки основного тексту

Ілюструють роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невинуватим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Розташовуються ілюстрації по центру сторінки тексту. Між рисунком і текстом має бути один інтервал.

Ілюстрації (схеми, графіки, рисунки) необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Рисунок або схему, розміри яких більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках. Посилання на ілюстрацію роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «...розподіл коштів подано на рис. 4.1» або «...витрати на заробітну плату складають значну частину загального обсягу витрат (рис. 4.2)».

Ілюстрації позначають словом «Рисунок __» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі роботи подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами. Наприклад:

Рис. 5.2. Панель задач Windows

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді **таблиць** (див. табл. 5.1).

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку кваліфікаційної роботи або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Таблиця 5.1

Формування доходу ККП «Рози Донецька» за 2012-2013 рр., тис. грн

Показники	2011 рік	2012 рік	2013 рік	Темпи зростання (+), зменшення (-), %		
				2012/2011	2013/2012	2013/2011
1. Доход (виручка від реалізації)	256,7	285,9	320,8	111,38	112,21	124,97
2. ПДВ	51,34	57,18	64,16	111,38	112,21	124,97
3. Чистий доход	139,8	154,8	205,3	110,73	132,62	146,85
4. Собівартість реалізованої продукції	215,3	228,5	257,9	106,13	112,87	259,13
5. Валовий прибуток	256,7	285,9	320,8	111,38	112,21	124,97
6. Інші операційні доходи	342,9	440,4	331,8	128,43	75,34	96,76
7. Разом валовий доход	482,7	595,2	537,1	123,31	90,24	111,27

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінювати лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те саме», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних символів, які повторюються, не можна. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. Текст у таблиці розміщують по ширині, без абзацного відступу, шрифт № 14(12).

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. Позначення таблиці складається зі слова «Таблиця» (друкується з першого символу рядка), номера розділу, в якому знаходиться таблиця, порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, тире і назви таблиці з великої літери без крапки в кінці, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами зліва пишуть слова «Продовження табл. __» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Між таблицею і текстом має бути один інтервал.

При використанні *формул* необхідно користуватися вбудованим у Word редактором формул MS Equations. Як правило, формули розміщують на окремих рядках, посередині, а невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками: вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (-), множення.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться всередині групи формул і спрямовано в сторону номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент, тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, що йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять усередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

Приклад запису формули:

При складанні групувань на основі кількісних ознак визначають кількість груп за формулою Стерджесса (2.1):

$$m = 1 + 3,322 \lg n, \quad (2.1)$$

де m – кількість груп;

n – чисельність сукупності.

При формуванні груп постає питання

При написанні роботи треба посылатися на джерела, матеріали або окремі результати, частини з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячено роботу. Такі **посилання** дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посылатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не включений до останнього видання

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке є посилання в роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2». Посилання на формули роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)». На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити **цитати**. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекозень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекознення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

Наприклад: «У загальній економічній теорії відомі різноманітні визначення чинників виробництва. Наприклад, американський економіст Едвард Лимер вважає, що капітал, три типи робочої сили, чотири типи землі, вугілля, нафта та інші мінеральні ресурси є самостійними чинниками виробництва» [11, с. 85].

Зразок оформлення **СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ** наведено у додатку Ж.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б». Один додаток позначається як додаток А. Якщо текст додатка переноситься на іншу сторінку, то по центру цієї сторінки робиться напис «Продовження додатка» з вказівкою відповідної літери додатку, наприклад, «Продовження додатка А».

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатку, слід нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, рисунок А.3 – третій рисунок додатка А; таблиця Б.2 – друга таблиця додатка Б; формула (Г.1) – перша формула додатка Г. Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула (В.1).

6. ПОРЯДОК НАДАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Повністю оформлену дипломну роботу студент у зазначений термін представляє для отримання відгуку науковому керівнику. Текст *відгуку* має відображати наступні критерії оцінювання:

- а) заголовок із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові студента, тема дипломної роботи;
- б) актуальність теми;
- в) короткий критичний огляд змісту окремих частин дипломної роботи з виділенням найбільш важливих і значущих місць, у яких виявилася самостійність студента, його рівень теоретичної та практичної підготовки, ерудиція, економічне мислення, знання літератури;
- г) значущість висновків і практичних рекомендацій студента, основних результатів дослідження;
- г) своєчасність виконання робочого плану-графіку;
- д) відповідність кваліфікаційної роботи виданому завданню;
- е) рівень розкриття плану кваліфікаційної роботи;
- е) коротка атестація автора кваліфікаційної роботи як фахівця, що претендує на диплом про вищу економічну освіту за фахом «Економічна кібернетика»;
- ж) недоліки, допущені студентом у кваліфікаційній роботі;
- з) загальна оцінка дипломної роботи;
- и) прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника, підпис, дата.

Загальний обсяг відгуку на дипломну роботу – 1-2 сторінки. Бланк відгуку має бути надрукований на комп'ютері, а текст – написаний розбірливим почерком. Якщо відгук наукового керівника негативний, дипломна робота знімається з плану захисту.

Результативність досліджень студента в процесі виконання кваліфікаційної роботи визначається, передусім, можливістю її реалізації, впровадження в практику її загальних положень і рекомендацій, що оформляється відповідним *актом (довідкою)*. Форма впровадження результатів дослідження в господарську практику визначаються характером теми. Прикладні, в тому числі методичні роботи, реалізуються шляхом безпосереднього впровадження в практику діяльності суб'єктів господарської діяльності, на матеріалах яких були підготовлені роботи.

Рецензенти визначаються кафедрою з числа викладачів вищих навчальних закладів чи працівників науково-дослідних закладів. До захисту студент повинен ознайомитися із зовнішньою рецензією і підготувати відповіді на зауваження рецензента.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається, якщо:

- представлена науковому керівнику на перевірку або на будь-якому наступному етапі проходження з порушенням термінів;
- зміст і структура магістерської кваліфікаційної роботи не розкриває її теми;

- робота не переплетена у тверду обкладинку, недбало оформлена;
- відсутні зовнішня рецензія та відгук наукового керівника.

До захисту на Державну екзаменаційну комісію кваліфікаційної роботи допускаються завідувачем кафедри тільки за наявності відгуку наукового керівника, зовнішніх рецензій.

Студенти, які своєчасно не надали на розгляд випускну роботу або не отримали допуск до захисту, а також ті, хто одержав під час захисту незадовільні оцінки, отримують академічну довідку про завершення навчання у магістратурі.

До повторного захисту Кваліфікаційна робота може бути прийнята не раніше, ніж через рік, за умови її переробки або доопрацювання. Повторне проходження всієї процедури допущення кваліфікаційної роботи до захисту є обов'язковим.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії, затвердженої Наказом ректора Університету.

Публічна презентація кваліфікаційної роботи включає *доповідь* за результатами дослідження, в якій протягом 7-10 хвилин має бути розкрито:

- актуальність теми;
- мету та завдання дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;

зміст проведених досліджень і запропонованих заходів та обґрунтування напрямів удосконалення діяльності підприємства (для їх викладу рекомендується витратити не менше 70 % часу, відведеного для доповіді).

Студент має обов'язково зазначити: які його розробки та висновки вже впроваджені або намічені до впровадження; фактична чи очікувана соціально-економічна ефективність запропонованих ним заходів.

Свою доповідь автор обов'язково супроводжує посиланнями на *ілюстративний матеріал* у вигляді таблиць, графіків, рисунків, діаграм тощо, які відбивають сукупність положень роботи, що виноситься на захист. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу для доповіді студент визначає самостійно, але необхідно підтвердити ілюстративно положення всіх розділів кваліфікаційної роботи та обов'язково навести зведену таблицю аналізу господарської діяльності підприємства.

Ілюстративний матеріал подається у вигляді презентації, розробленої за допомогою програми PowerPoint, та на паперовому носії. Рекомендована кількість ілюстративного матеріалу – 5-8 слайдів.

Після закінчення доповіді починається обговорення кваліфікаційної роботи. Члени ДЕК, присутні на захисті, можуть ставити запитання автору щодо отриманих ним наукових і прикладних результатів з метою визначення рівня його професійної підготовки та економічної ерудиції в цілому.

Відгук наукового керівника та зовнішня рецензія оголошується наприкінці захисту. Під час захисту ведеться протокол засідання ДЕК. Окремо від-

значається думка членів ДЕК про практичну цінність і зауваження щодо позицій автора.

Підсумки захисту обговорюються на закритому засіданні ДЕК, де вноситься рішення про оцінку кваліфікаційної роботи магістра. У разі незгоди членів ДЕК думка голови комісії є вирішальною. Рішення комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи оголошується головою ДЕК.

Кваліфікаційна робота після захисту передається на збереження до архіву.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оцінювання підготовки кваліфікаційної роботи для освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» та «спеціаліст» здійснюється науковим керівником роботи від кафедри. Оцінка виставляється в межах 0-100 балів за такими критеріями:

1) виконання графіку (термінів) і повноти подання керівнику (або представлення на заслуховування кафедральної комісії) окремих розділів дипломної (кваліфікаційної) роботи відповідно до індивідуального завдання (0-10 балів);

2) ступінь розкриття теми, відповідність змісту роботи її меті, використання типових та спеціальних прикладних комп'ютерних програм, інших інформаційних технологій та дотримання логіки дослідження (0-30 балів);

3) оцінка самостійності, творчості при розкритті теми (0-20 балів);

4) оцінка елемента наукової новизни і практичної цінності пропозицій (0-20 балів);

5) наявність наукової публікації апробації на Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференціях з публікацією тез доповідей, участь у зовнішніх конкурсах наукових робіт (олімпіадах), використання прикладних комп'ютерних програм для аналітично-прогнозних розрахунків, наявність листа-рекомендації та довідки про впровадження (0-20 балів).

Оцінювання захисту кваліфікаційних робіт денної та заочної форм навчання здійснюється в межах 0-100 балів за такими критеріями:

1) оцінка змістовності та узгодження представленої на захисті доповіді дипломника структурно-логічної схеми дослідження;

2) обґрунтування елемента наукової новизни та практичної цінності пропозицій кваліфікаційної роботи;

3) зміст та якість оформлення ілюстративного демонстраційного матеріалу з огляду на його несуперечність, систематизованість і структурованість, логічність, відображення нових сучасних (а не застарілих) тенденцій, дотримання вимог до оформлення;

4) оцінка якості, послідовності, логічності, точності та повноти відповідей дипломника-магістра на поставлені державною комісією запитання.

Кожна критеріальна ознака захисту кваліфікаційної роботи оцінюється за окремою шкалою. Шкалу оцінювання захисту за кожним із критеріїв наве-

дено в додатку 3. Загальна підсумкова оцінка за кваліфікаційну роботу визначається, як правило, як середньоарифметична балів за результати підготовки та захист дипломної роботи і не може перевищувати 100 балів.

8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ 3008-95. Документация. Отчеты в сфере науки и техники. Структура и правила оформления. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm.

2. Введення в дію нового стандарту з бібліографічного опису ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Основні відмінності від ГОСТ 7.1.-84 / Книжкова палата України. – Режим доступу : http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm. – Назва з екрану.

ДОДАТОК А
ЗАЯВА

Зав. каф. экономической кибернетики
факультета менеджмента ДонНТУ
д.э.н., проф. Румянцеву Н.В.
студента (ки) гр. ЭК ____

(ФИО полностью)

ЗАЯВЛЕНИЕ

Прошу утвердить приказом тему дипломной работы _____

Научным руководителем назначить _____

Дата _____

_____ *подпись*

Научный руководитель _____

ДОДАТОК Б
ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТУ

ДВНЗ «ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра **економічної кібернетики**

Освітньо-кваліфікаційний рівень – **спеціаліст (бакалавр)**

Напрямок підготовки **6.030502 «Економічна кібернетика»**

Спеціальність **7.03050201 «Економічна кібернетика»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економічної кібернетики

_____ М.В. Румянцев

« ____ » _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
1. Тема роботи _____

керівник роботи _____ (прізвище, 29м. 'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

5. Перелік графічного матеріалу _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання ви- дав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

**ДОДАТОК В
ТИТУЛ**

**ДВНЗ «ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ННІ «ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ»**

Факультет менеджменту

Кафедра економічної кібернетики

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи

спеціаліст (бакалавр)

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему _____

Виконав (ла): студент(ка) __ курсу, групи ЕК-__
напряму підготовки 6.030502
«Економічна кібернетика»,
спеціальності 7.03050201

«Економічна кібернетика»

_____ (прізвище та ініціали студента)

Керівник _____ (прізвище та ініціали)

Рецензент _____ (прізвище та ініціали)

Консультант _____ (прізвище та ініціали)

Донецьк – 2014

ДОДАТОК Г

РЕФЕРАТ

Дипломна робота за темою «Моделювання стратегії розвитку комерційного банку в умовах оцінки конкурентних впливів».

Дипломна робота містить: 163 сторінок, 32 рисунка, 42 таблиць, 100 використаних джерел, 5 додатків.

Мета дипломної роботи – розробка конкурентної стратегії розвитку комерційного банку з метою підвищення його конкурентоспроможності на ринку банківських послуг.

Об’єкт дослідження – процеси управління господарською діяльністю комерційного банку.

Предмет дослідження – теоретичні, методологічні та методичні засади моделювання стратегії розвитку комерційного банку на прикладі АБ «Експрес-Банк».

Методи дослідження: абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення і формування висновків), статистико-економічний (модель SCP, метод балів, SWOT-аналіз, матриця БКГ), системно-динамічне моделювання (розробка конкурентної стратегії розвитку комерційного банку) та інші.

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності ПАТ ДФ АБ «Експрес-Банк» та в діяльності інших банків України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ, БАНКІВСЬКА КОНКУРЕНЦІЯ, БАНК, СИСТЕМНО-ДИНАМІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

ДОДАТОК Д

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧО-ЗБУТОВИМИ СИСТЕМАМИ	10
1.1 Логістичне управління виробничо-збутовими системами	10
1.2 Методи і моделі логістичного управління виробничо-збутовими системами	25
1.3 Концептуальні підходи до управління виробничо-збутовими системами	32
Висновки за розділом 1	37
РОЗДІЛ 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧО-ЗБУТОВИМИ СИСТЕМАМИ	39
2.1 Логістизація поточкових процесів в умовах ОАО «Впроваджувальної фірми «РЕТА»	39
2.2 Логістична стійкість, як критерій ефективності управління виробничо-збутовою системою	48
2.3 Оцінка логістичної стійкості внутрішньовиробничої і інфраструктурної підсистеми	59
Висновки за розділом 2	74
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМНО-ДИНАМІЧНИХ МОДЕЛЕЙ	74
3.1 Розробка імітаційної моделі управління виробничо-збутовою системою підприємства	78
3.2 Оцінка параметрів імітаційної моделі в системі логістичного управління	84
3.3 Напрямки вдосконалення логістичного управління виробничо-збутовою системою	93
Висновки за розділом 3	107
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	109
Висновки за розділом 4	118
ВИСНОВКИ	119
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	124
ДОДАТКИ	128

ДОДАТОК Е
ТЕМИ РОЗДІЛУ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙ-
НИХ СИТУАЦІЯХ»

1. Визначення та аналіз небезпек, пов'язаних із порушенням умов безпечної експлуатації об'єкта господарювання.
2. Планування основних заходів цивільного захисту у разі загрози та виникнення надзвичайної ситуації на об'єкті господарювання.
3. Превентивне планування заходів щодо зниження ризиків і зменшення масштабів надзвичайних ситуацій техногенного характеру.
4. Комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій.
5. Порядок розрахунку сил та засобів об'єкта господарювання при ліквідації аварії та її наслідків.
6. Організація евакуації працівників і персоналу об'єкта господарювання у разі виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру.
7. Порядок оснащення, підготовки та використання спеціалізованих аварійно-рятувальних та інших формувань при ліквідації аварії на об'єкті господарювання.
8. Порядок дій при здійсненні рятувальних та невідкладних аварійних робіт на об'єкті господарської діяльності під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
9. Порядок здійснення евакуаційних заходів працівників і персоналу об'єкта господарювання у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації.
10. Оцінка стану техногенної безпеки потенційно небезпечного об'єкта господарювання.
11. Порядок дій органів управління й сил цивільного захисту об'єкта господарювання в разі надзвичайних ситуацій.
12. Визначення складу сил, засобів і ресурсів попередження та реагування на надзвичайні ситуації об'єкта господарювання.
13. Забезпечення готовності сил і засобів цивільного захисту об'єкта господарювання до запобігання надзвичайних ситуацій, реагування на них та ліквідації їх наслідків.
14. Організація підготовки і навчання персоналу об'єкта господарювання з питань цивільного захисту, дій під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру.
15. Заходи з противибухового та протипожежного захисту об'єкта господарювання.
16. Планування дій працівників і персоналу об'єкта господарювання при пожежах.
17. Превентивні заходи щодо зниження масштабів хімічного впливу на об'єкт господарювання.
18. Проведення досліджень з оцінки стійкості об'єкта господарювання в надзвичайних ситуаціях.
19. Оцінка забезпеченості захисту виробничого персоналу об'єкта господарювання за місткістю існуючих сховищ.
20. Прогнозна оцінка збитків у разі виникнення надзвичайної ситуації на об'єкті господарювання.

ДОДАТОК Ж

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Однотомні видання

1 автор

1. Клівець П. Г. Стратегія підприємства : навч. посіб. / П. Г. Клівець. – К. : Академвидав, 2007. – 320 с.
2. Романенко О. Р. Фінанси : підручник / О. Р. Романенко. – 4-те вид. – К. : ЦУЛ, 2009. – 312 с.
3. Галянтич М. К. Житлове право України : навч. посіб. / М. К. Галянтич. – К. : Юринком Інтер, 2008. – 528 с.

2 автори

1. Науменкова С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко. – К. : Знання, 2010. – 532 с.
2. Шуляк П. Н. Финансы : учеб. пособие (с применением структурно-логических схем). – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Дашков и К, 2002. – 456 с.
3. Калачова І. В. Правова статистика : навч. посіб. / І. В. Калачова, Г. Г. Трофімова. – К. : КНЕУ, 2006. – 300 с.

3 автори

1. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навч. посіб. / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. – 2-ге вид. – К. : ЦУЛ, 2011. – 440 с.
2. Гончарова Г. С. Трудовое право в вопросах и ответах : учеб.-справ. пособие / Г. С. Гончарова, В. В. Жернаков, С. Н. Прилипко. – 4-е изд., перераб. и доп. – Х. : Одиссей, 2005. – 592 с.

4 автори

1. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – 2-ге вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2007. – 592 с.
2. Проблеми теорії та практики цивільного судочинства : монографія / В. В. Комаров, В. І. Тертишніков та ін.; за заг. ред. В. В. Комарова. – Х. : Харків юридичний, 2008. – 928 с.

5 і більше авторів

1. Бухгалтерський управлінський облік : підручник / Ф. Ф. Бутинець, Т. В. Давидюк, З. Ф. Конурна та ін. ; за ред. Ф. Ф. Бутинця. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир : Рута, 2005. – 480 с.
2. Чернадчук В. Господарське процесуальне право України : підручник / В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос, В. П. Нагребельний та ін. – Суми : Університетська книга, 2006. – 331 с.

Без автора

1. Квинтэссенция : Философский альманах / сост. : В. И. Мудрагей,

В. И. Усанов. – М. : Политиздат, 1990. – 447 с.

2. Эстетика : учеб. пособие / под ред. В. А. Лозового. – Сумы : Университетская книга, 1999. – 302 с., ил.

3. Відповідальність за адміністративні правопорушення / авт.-упоряд. : Е. Ф. Демський, О. С. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 416 с.

Монографії

1. Берсуцкий А. Я. Управление ресурсным потенциалом предприятия : монография / А. Я. Берсуцкий ; НАН Украины ; Ин-т экономики пром-сти. – Донецк : Юго-Восток, 2010. – 185 с.

2. Астапова Г. В. Организационно-экономический механизм корпоративного управления в современных условиях реформирования экономики Украины : монография / Г. В. Астапова, Е. А. Астапова, Д. П. Лойко. – Донецк : ДонГУЭТ, 2001. – 526 с.

3. Азаров Д. С. Злочини у сфері комп'ютерної інформації (кримінально-правове дослідження) : монографія / Д. С. Азаров. – К. : Атіка, 2007. – 304 с.

Матеріали конференцій. Збірники

1. Соціально-економічні та правові аспекти трансформації українського суспільства : матеріали XV Міжвуз. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих учених, 11 травня 2011 р. – Донецьк : ДонУЕП, 2011. – 260 с.

2. Вісник Донецького університету економіки та права : зб. наук. пр. / гол. ред. Я. Г. Берсуцький. – Донецьк : ДонУЕП, 2011. – № 2. – 197 с.

3. Тенденції розвитку економіки та права у сучасному світі : матеріали XI Міжвуз. студент. наук. конф. інозем. мовами, 18 квітня 2011 р. – Донецьк : ДонУЕП, 2011. – 54 с.

Словники

1. Кендюхов О. В. Маркетинг : термінологічний словник / О. В. Кендюхов ; ДонУЕП. – Донецьк : ДонУЕП, 2008. – 309 с.

2. Голиков А. П. Международные экономические термины : Словарь-справочник : учеб. пособие / А. П. Голиков, П. А. Черномаз. – К. : ЦУЛ, 2008. – 376 с.

3. Всемирная история государства и права : энцикл. словарь / под ред. А. В. Крутских. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 398 с.

Законодавчі матеріали

1. Цивільний кодекс України : за станом на 1 верес. 2008 р. – Х. : Одиссей, 2008. – 424 с.

2. Кодекс законів о труде України : науч.-практ. комент. – 4-е изд., доп. – Х. : Одиссей, 2005. – 736 с.

3. Грузінова Л. П. Законодавство України про працю : посібник / Л. П. Грузінова. – К. : Прецедент, 2006. – 152 с.

Багатотомний документ

1. Бутинець Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. : у 2 ч. / Ф. Ф. Бутинець. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир : Рута, 2001. – 512 с.
2. Всемирная история : в 10 т. / АН СССР ; гл. ред. Е. М. Жуков. – М. : Гос. изд-во полит. лит., 1955-1965.
3. Єрух А. М. Довідник нотаріуса : зразки нотаріальних документів, роз'яснення, коментарі : у 3-х вип. / А. М. Єрух та ін. – К. : Істина, 2000.

Окремий том багатотомного документа

1. Всемирная история : в 10 т. Т. 1. Всемирная история / АН СССР. – М. : Гос. изд-во полит. лит., 1955. – 746 с.
2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : у 3 кн. Кн. 2. – К. : Ін Юре, 2007. – 712 с.

Препринти

1. Пантелеенко В. М. Финансовый менеджмент в регулировании управляемости производственно-экономических систем / В. М. Пантелеенко, В. Л. Петренко, Ю. Г. Лысенко. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1997. – 29 с. – (Препринт / ИЭП НАН Украины ; МО – 3 – 97).
2. Молирование организационного механизма управления производственно-экономическими системами / П. В. Егоров, Ю. Г. Лысенко и др. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1997. – 28 с. – (Препринт / ИЭП НАН Украины).

Дисертації

1. Прокопенко Р. В. Моделирование структурированных задач в системах поддержки принятия решений : дис. ... канд. экон. наук : 08.03.02 / Роман Васильевич Прокопенко. – Донецк, 2003. – 170 с.
2. Кендюхов О. В. Організаційно-економічний механізм управління інтелектуальним капіталом підприємства : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.04 / Олександр Володимирович Кендюхов. – Донецьк, 2007. – 474 с.

Автореферати дисертацій

1. Тимохина Я. В. Моделювання процесів управління мотивацією персоналу підприємства : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.11 / Яна Вікторівна Тимохина. – Донецьк, 2009. – 20 с.
2. Берсуцька О. А. Моделювання комунікаційно-розподільчих процесів у маркетинговому управлінні : автореф. канд. экон. наук : 08.03.02 / Олена Анатоліївна Берсуцька. – Донецьк, 2006. – 20 с.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

І автор

1. Синчак В. П. Методичні засади реєстрації платників ПДВ в Україні / В. П. Синчак // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 54-61.

2 автори

1. Ярошенко Ф. О. Сім ключів успіху в розвитку системи державних фінансів України / Ф. О. Ярошенко, С. Д. Бушуєв // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 3-12.

2. Малый А. И. Введение в законодательство Европейского сообщества / А. И. Малый, Дж. Кемпбелл // Институты Европейского союза : учеб. пособие / А. И. Малый и др. – Архангельск, 2002. – Разд. 1. – С. 7-26.

4 і більше авторів

1. Неоднородность поселенчества : социально-экономический аспект / С. Лекарь и др. // Економіст. – 2011. – № 6. – С. 4-30.

2. Неоднородность поселенчества : социально-экономический аспект / С. Лекарь, В. Шабанов, Ю. Привалов, М. Лощинин // Економіст. – 2011. – № 6. – С. 4-30.

3. Засади правосуддя та судочинства // Правознавство : підручник / А. І. Берлач, Д. О. Карпенко та ін. ; за ред. В. В. Копейчикова, А. М. Колодія. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – Гл. 19. – С. 679-694.

Електронний ресурс локального доступу (на компакт-диску CD, DVD)

1. Бабицький А. Ф. Методологія аналізу економічних процесів і управління [Електронний ресурс] : навч. посіб. / А. Ф. Бабицький. – К. : МАУП, 2003. – 128 с. – 1 електрон. компакт-диск (CD).

2. Каліна А. В. Менеджмент продуктивності [Електронний ресурс] : навч. посіб. / А. В. Каліна, С. П. Калініна, Н. Д. Лук'яненко. – К. : МАУП, 2005. – 232 с. – 1 електрон. компакт-диск (CD).

Електронні ресурси віддаленого доступу

1. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі : електронні ресурси в науці, культурі та освіті [Електронний ресурс] : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим – 2003») / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов та ін. // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03_klsnko.htm. – Назва з екрану.

2. Введення в дію нового стандарту з бібліографічного опису ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006. Основні відмінності від ГОСТ 7.1. – 84 / Книжкова палата України. – Режим доступу : http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm. – Назва з екрану.

ДОДАТОК 3

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальна оцінка	Бали	Критерії оцінювання КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ роботи
1	2	3
Відмінний (90-100)	5-8	<p><i>1. При оцінці змістовності та узгодження представленої на захисті доповіді дипломника структурно-логічної схеми дослідження.</i> Доповідь підтверджує що дипломну роботу підготовлену творчо і самостійно. За змістом доповідь доводить повну відповідність структури та і змісту дипломної роботи виданому завданню керівника, а також вимогам по її підготовці, правилам оформлення і захисту; творче обґрунтування актуальності теми дослідження, точне формулювання цілей і завдань дипломної роботи, повне їх розкриття з урахуванням сучасного стану соціально-економічного положення держави; постановка проблеми та логічний доказ необхідності її рішення; високий ступінь підготовленості до професійної діяльності за спеціальністю на фактичному, операційному, аналітичному і творчому рівнях, виражену здатність самостійно і творчо вирішувати складні проблеми в нестандартній фінансовій ситуації; точне використання наукової термінології (зокрема на іноземній мові), стилістично грамотний, лінгвістично і логічно правильний виклад матеріалу дипломної роботи; відмінне володіння інструментами та методами фінансового аналізу, методами математичного, структурного, логічного моделювання, сучасними інформаційними технологіями фінансового аналізу, уміння їх ефективно використовувати в постановці та рішенні наукових і професійних задач; повне засвоєння вітчизняної і зарубіжної літератури, їх усесторонній критичний аналіз, володіння нормативно-правовою базою за темою дослідження; уміння орієнтуватися в змісті і давати критичну оцінку сучасних наукових теорій, концепцій і напрямів дослідження за обраною темою; вміння представляти результати аналітичних розрахунків, надавати коментарі щодо їх, обґрунтовувати власні рекомендації відносно рішення проблеми (надати аналітичний доказ наявності проблеми та обґрунтувати напрями її рішення); представлення сформованої структурно-логічної схеми власного дослідження</p>
	5-7	<p><i>2. При обґрунтування практичної цінності пропозицій дипломної роботи.</i> Представлення наукових та практичних результатів дослідження; наявність доказу ефективності реалізації результатів дипломної роботи в практичних умовах; високий рівень узагальнення матеріалу, представлення самостійно отриманих результатів, що мають істотну практичну значущість; представлення обґрунтованих і висновків, що мають істотну практичну значущість, і пропозицій, зроблених за наслідками дослідження, а також акту (або довідки) про впровадження результатів дослідження у фінансово-господарську діяльність підприємства, або іншого об'єкта дослідження; представлення зведень про апробацію результатів роботи на наукових студентських конференціях і наявність публікацій по темі дослідження; висока якість усної доповіді: логічність, ясність, чітке представлення результатів роботи на захисті, дотримання регламенту</p>

Продовження додатку 3

1	2	3
	5-7	3. При оцінці змісту та якості оформлення ілюстративного демонстраційного матеріалу з огляду на його непротивічливість, систематизованість і структурованість, логічність, відображення нових сучасних (а не застарілих) тенденцій, дотримання вимог до оформлення: ілюстративний матеріал є належним чином систематизованим, структурованим, логічним, достовірним, відображає нові сучасні тенденції, оформлений відповідно до встановлених стандартів, наявність вдалої електронної версії презентації результатів дослідження
	5-8	4. При оцінці якості та повноти відповідей дипломника на зауваження керівника, рецензента і поставлені державною комісією запитання. Відповіді є правильними, повними, підтвердженими логічними, чіткими поясненнями, точні і глибокі відповіді на питання членів ДЕК та участь у дискусії
Добрий (74-89)	4-6	1. При оцінці змістовності та узгодження представленої на захисті доповіді студента структурно-логічної схеми дослідження. Доповідь підтверджує що дипломну роботу підготовлену самостійно; за змістом доповідь доводить відповідність структури і змісту дипломної роботи виданому завданню керівника, а також вимогам щодо її підготовки, правилам оформлення і захисту; наявність обґрунтування актуальності теми дослідження з урахуванням сучасного стану соціально-економічного положення держави, точне формулювання мети завдань дипломної роботи, достатньо повне їх розкриття; високий ступінь підготовленості до професійної діяльності за фахом на фактичному, операційному, аналітичному і творчому рівнях, достатній рівень готовності до рішення типових фінансових задач; використання необхідної наукової термінології, стилістично грамотний, логічно правильний виклад матеріалу дипломної роботи; відмінне володіння інструментами та методами фінансового аналізу, методами математичного, структурного, логічного моделювання, сучасними інформаційними технологіями фінансового аналізу, уміння їх ефективно використовувати в постановці і рішенні наукових та професійних задач, застосування найбільш поширених загальних і спеціальних методів дослідження; засвоєння літератури, нормативно-правової бази за темою дослідження і їх короткий критичний аналіз; уміння орієнтуватися в змісті і давати порівняльну оцінку базових наукових теорій, концепцій і напрямів дослідження за обраною темою
	4-6	2. При обґрунтування практичної цінності пропозицій дипломної роботи. У доповіді вказано, які розробки та висновки дипломної роботи впроваджені або намічені до впровадження, де опубліковані результати дослідження, наведено недостатньо деталізовану інформацію про фактичну чи очікувану соціально-економічну ефективність запропонованих заходів, для розробки яких не повною мірою використані зібрані дипломником аналітично-інформаційні матеріали. наявність самостійно отриманих результатів, що мають практичну значущість; наявність обґрунтованих висновків і рекомендацій, зроблених за наслідками дослідження; висока якість усної доповіді: логічність, ясність, чітке представлення результатів роботи на захисті, дотримання регламенту

Продовження додатку 3

1	2	3
	4-6	<p>3. При оцінці змісту та якості оформлення ілюстративного демонстраційного матеріалу з огляду на його непротивічливість, систематизованість і структурованість, логічність, відображення нових сучасних (а не застарілих) тенденцій, дотримання вимог до оформлення.</p> <p>Ілюстративний матеріал є в цілому систематизованим, структурованим, логічним, достовірним, в основному відображає нові сучасні тенденції, але не позбавлений окремих вад щодо змістовної насиченості, оформлений в межах вимог, наявність електронної версії презентації дипломної роботи</p>
	4-6	<p>4. При оцінці якості та повноти відповідей дипломника на поставлені державною комісією запитання: відповіді є в основному правильними, але не зовсім повними, супроводжуються недостатньо чіткими поясненнями або мають місце окремі неточності непринципового характеру, недостатньо точні і глибокі відповіді на питання членів ДЕК</p>
Задовільний (60-73)	3-4	<p>1. При оцінці змістовності та узгодження представленої на захисті доповіді дипломника структурно-логічної схеми дослідження. Доповідь доводить що дипломну роботу, підготовлену в більшій мірі самостійно; доповідь вказує на відповідність структури і змісту дипломної роботи виданому завданню керівника, а також основним вимогам по її підготовці, правилам оформлення і захисту; формальне позначення актуальності теми дослідження, достатньо грамотне формулювання мети і завдань дипломної роботи, часткове їх досягнення; задовільний ступінь підготовленості до професійної діяльності за фахом, утруднення в рішенні складних практичних задач в сучасних умовах розвитку національної економіки; використання наукової термінології, грамотний, логічно правильний виклад матеріалу дипломної роботи; формальне використання окремих загальних і спеціальних методів дослідження, фрагментарне володіння інструментами та методами фінансового аналізу, методами математичного, структурного, логічного моделювання, сучасними інформаційними технологіями фінансового аналізу, уміння їх ефективно використовувати в постановці і рішенні стандартних професійних задач; засвоєння основної літератури, нормативно-правової бази за темою дослідження і їх короткий критичний аналіз; слабку орієнтацію в змісті сучасних наукових теорій, концепцій і напрямів дослідження за обраною темою</p>
	3-4	<p>2. При обґрунтування елементу наукової новизни та практичної цінності пропозицій дипломної роботи: у доповіді немає відомостей про впровадження розробок та висновків дипломної роботи та публікацію результатів дослідження, наведена інформація про фактичну чи очікувану соціально-економічну ефективність запропонованих заходів викликає сумніви, тому що не є достатньо аргументованою. наявність окремих висновків і пропозицій, зроблених за результатами дослідження; нечітке і заплутане представлення результатів роботи на захисті</p>

Закінчення додатку 3

1	2	3
	3-4	3. При оцінці змісту та якості оформлення ілюстративного демонстраційного матеріалу з огляду на його непротивічливість, систематизованість і структурованість, логічність, відображення нових сучасних (а не застарілих) тенденцій, дотримання вимог до оформлення: ілюстративний матеріал є недостатньо систематизованим, структурованим і логічним, містить окремі застарілі, недостовірні дані або неузгодженості, є не завжди переконливим, має зауваження щодо оформлення, наявність презентації результатів дипломної роботи
	3-4	4 При оцінці якості та повноти відповідей дипломника на поставлені державною комісією запитання. Не всі відповіді є правильними або повними, відповіді не містять достатніх пояснень або мають неточності принципового характеру. утруднення у відповідях на питання, слабкий захист авторської позиції
Незадовільний (0-59)	0-2	1. При оцінці змістовності та узгодження представленої на захисті доповіді дипломника структурно-логічної схеми дослідження. Доповідь доводить що дипломну роботу, підготовлено на низькому рівні культури виконання завдань
	0-2	2. При обґрунтування елементу наукової новизни та практичної цінності пропозицій дипломної роботи. Відсутність обґрунтованих і висновків, що мають практичну значущість і пропозицій, зроблених за наслідками дослідження; представлення результатів роботи на захисті з грубими помилками
	0-2	3. При оцінці змісту та якості оформлення ілюстративного демонстраційного матеріалу з огляду на його непротивічливість, систематизованість і структурованість, логічність, відображення нових сучасних (а не застарілих) тенденцій, дотримання вимог до оформлення. Ілюстративний матеріал до захисту відсутній або є безсистемним, неструктурованим, нелогічним, містить застарілі, недостовірні дані або є протирічним, його оформлення має суттєві недоліки, відсутність презентації результатів дипломної роботи
	0-2	4. При оцінці якості та повноти відповідей дипломника на поставлені державною комісією запитання. Більшість відповідей на питання неточні, неправильні або відсутні. невірні відповіді на питання членів ДЕК або відсутність відповідей, а також зауваження і рекомендації керівника і рецензента